

ЗОНИ ТА ФОРМИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

ПРОСТОРИ, ПРАВИЛА, ПРОЦЕДУРИ

Комплексний огляд нормативного регулювання
відповідно до Митного кодексу України

ЧАСТИНА 1

ІНФРАСТРУКТУРА КОНТРОЛЮ

Що таке Зона митного контролю (ЗМК)?

Зона митного контролю — це визначена законодавством територія, створена з метою забезпечення здійснення митними органами митних формальностей та боротьби з контрабандою.

Пункти
пропуску

Порти та
аеропорти

Вантажні
комплекси

Території
підприємств

Правова основа: Глава 48 Митного кодексу України.

Створення та типи зон

ПОСТІЙНІ (Permanent)

Регулярні митні формальності.
Локації: Порти, митні склади.

ТИМЧАСОВІ (Temporary)

На час конкретних операцій.
Локації: Вагони поїздів, стоянки.

1. Рішення (Наказ)

2. Погодження

3. Реєстрація в Журналі

4. Повідомлення суміжних служб

Візуалізація меж та позначення

- Обов'язкове розміщення на в'їзді або вході.
- Напис може наноситися на стіни або огорожі.
- Тимчасові зони: стрічки, прапорці, пересувні стійки.

Режим зони митного контролю

Правила поведінки (Ст. 332 МКУ)

ДОЗВОЛЕНО

- Переміщення товарів та осіб лише з письмового дозволу начальника митниці.
- Виконання службових обов'язків посадовими особами.

ЗАБОРОНЕНО

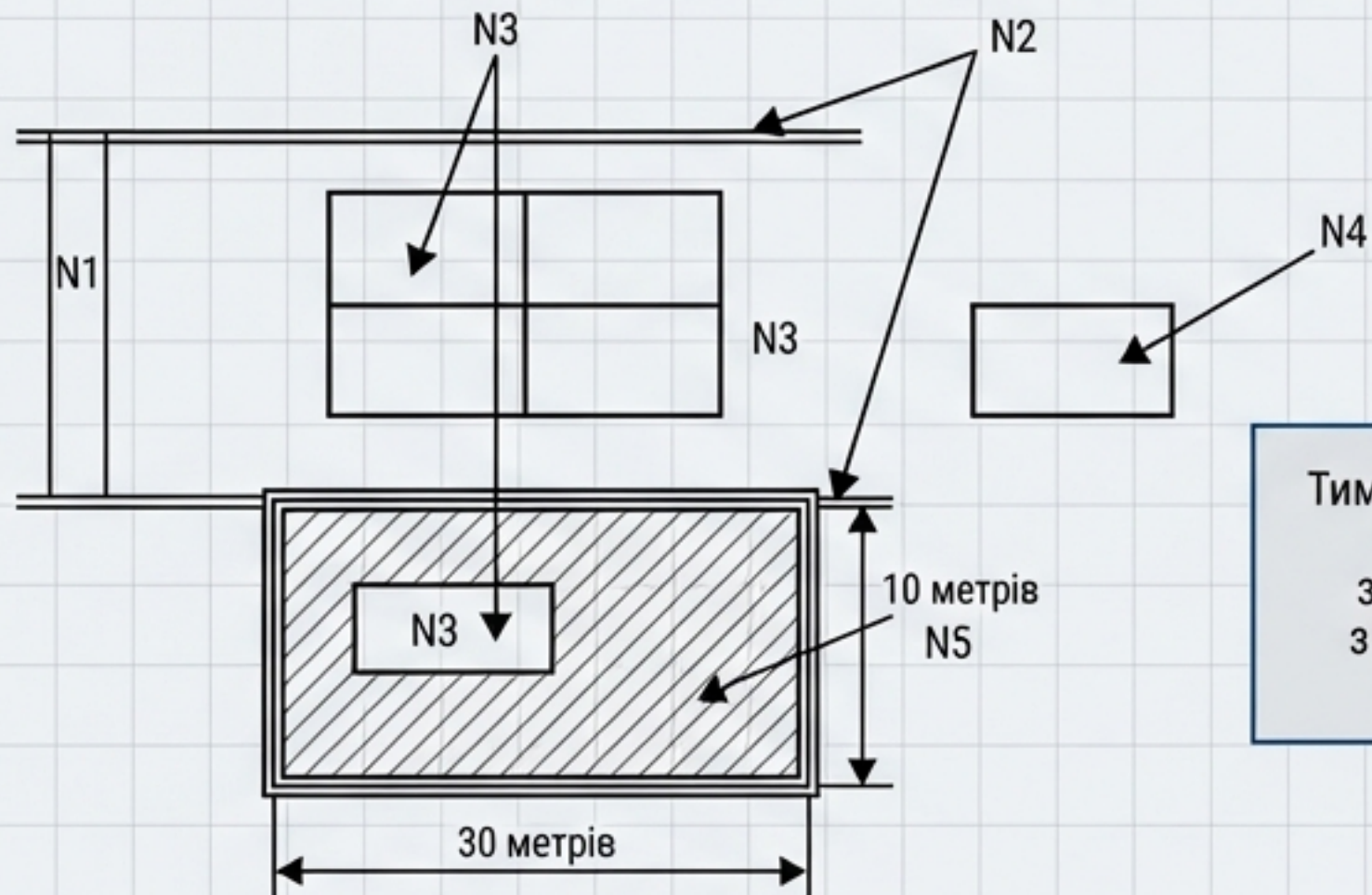
- Проведення господарських робіт без погодження.
- Втручання у дії посадових осіб митниці.
- Перебування сторонніх осіб.

УВАГА:

Митні органи мають право примусово зупиняти та повертати порушників у зону контролю.

Кейс: План-схеми тимчасових зон

План-схема тимчасової зони митного контролю на станції "Запоріжжя-вантажне"

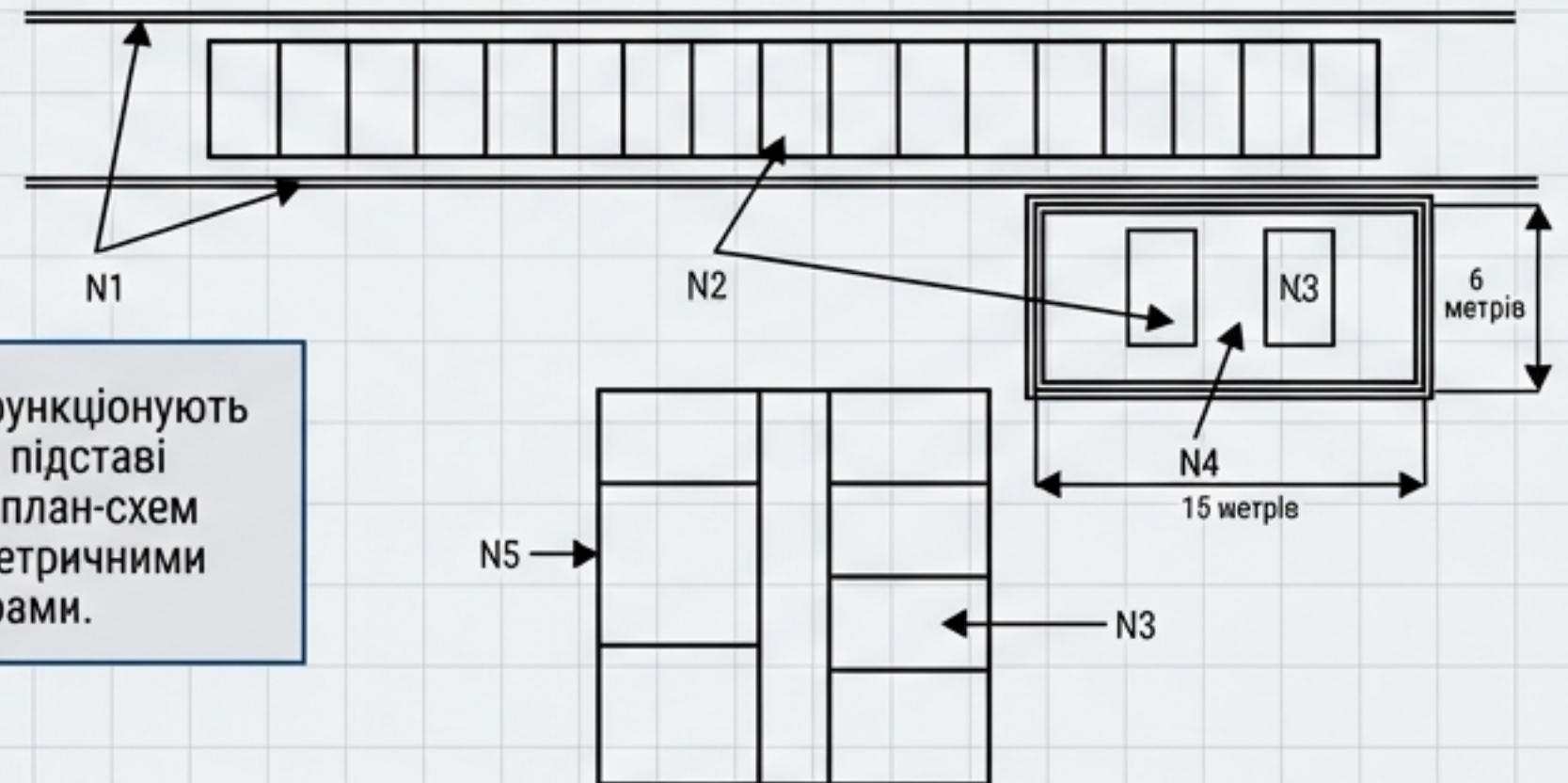

- N 1 – Кран
- N 2 – Залізничні колії
- N 3 – Будинок прийомо-здачника
- N 4 – Адміністративний будинок станції Запоріжжя-вантажне
- N 5 – Тимчасова зона митного контролю (hatched area)

Т. в. о. Начальника відділу НСБ

О. С. Стратулат

План-схема тимчасової зони митного контролю на контейнерній станції Запоріжжя-2

- N 1 – Залізничні колії
- N 2 – Контейнери
- N 3 – Кімната митного оформлення
- N 4 – Тимчасова митна зона (shaded area)
- N 5 – Адміністративний будинок контейнерної станції Запоріжжя-2

Т. в. о. Начальника відділу НСБ

О. С. Стратулат

Тимчасові зони функціонують виключно на підставі затверджених план-схем з чіткими геометричними параметрами.

ЧАСТИНА 2
ІНСТРУМЕНТАРІЙ
МИТНИЦІ

Форми митного контролю

Два стовпи перевірки (Ст. 334-344 МКУ)

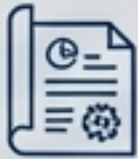
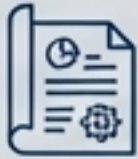

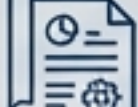
Перевірка електронних та паперових носіїв. Форматологічний контроль.

Фізичні дії: огляд, зважування, сканування, особистий огляд.

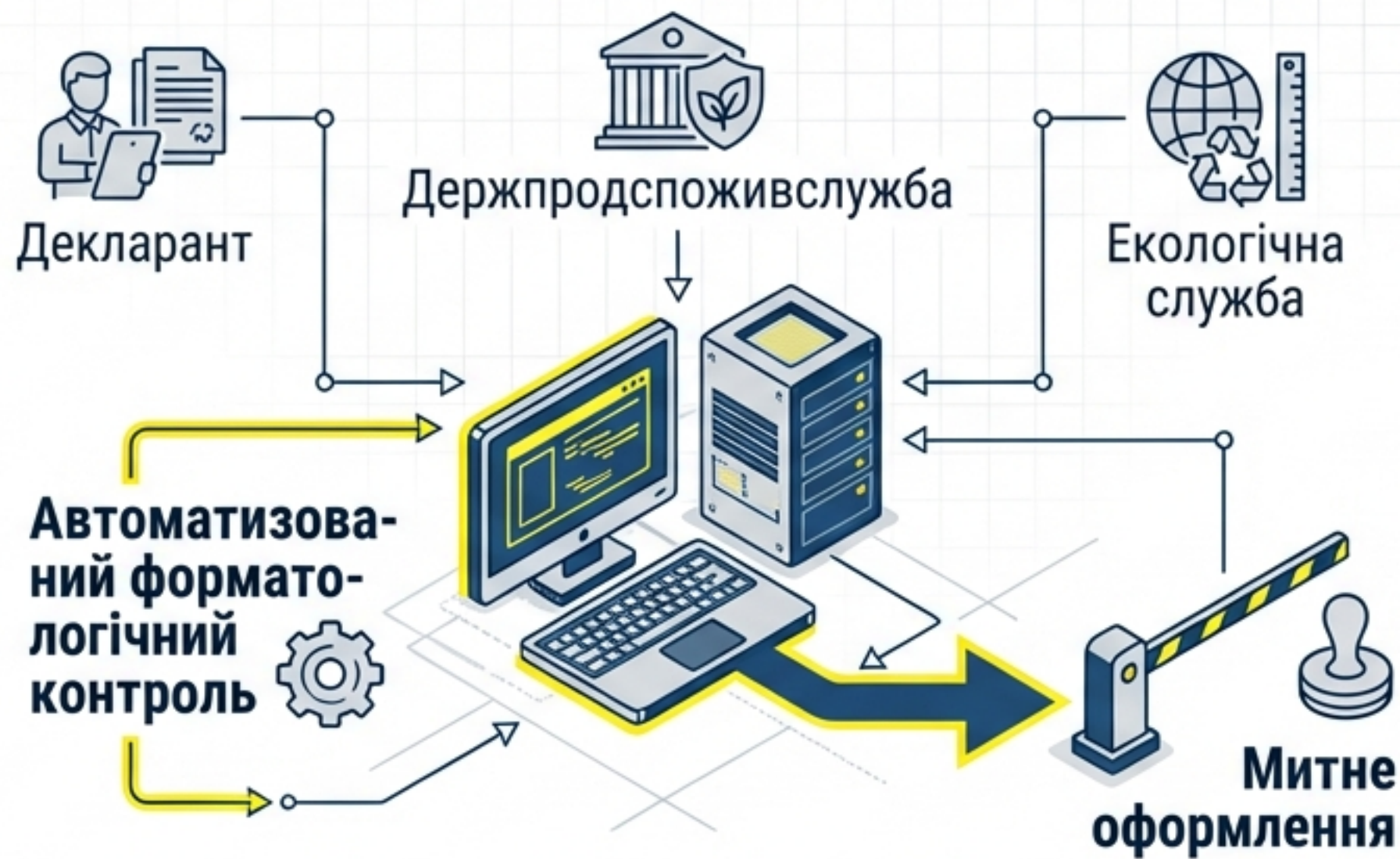
Перевірка документів та відомостей

Цифровий щит

Базові документи (Ст. 335 МКУ)

1. Зовнішньоекономічний договір (Контракт)
2. Транспортні накладні (CMR, Bill of Lading)
3. Інвойс (Рахунок-фактура)
4. Сертифікати походження

Єдине вікно для міжнародної торгівлі

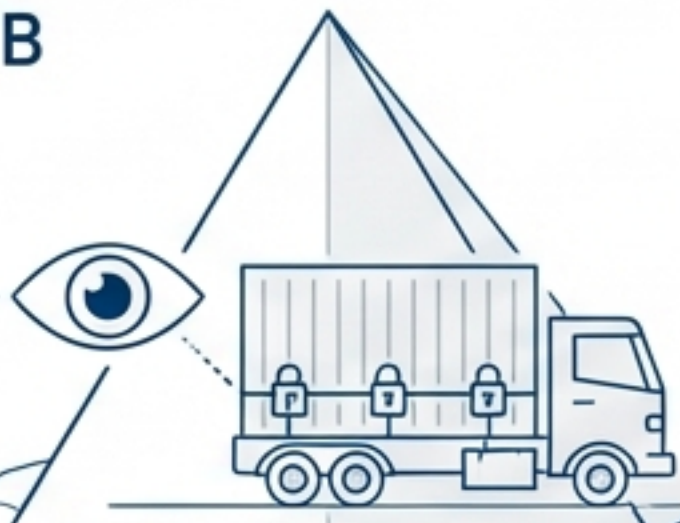
⚠ Термін зберігання документів: 1095 днів.

Митний огляд товарів

Рівні втручання на основі ризиків

Level 1 (Top): Ідентифікаційний огляд

Без розкриття вантажних місць.
Перевірка пломб.

Level 2 (Middle): Частковий огляд

Розкриття до 20% пакувальних місць.

Level 3 (Deep/Bottom): Повний огляд

Розкриття до 100%.
Поглиблене обстеження.
Розбирання вузлів.

Підстава: Спрацювання профілю ризику або пошкодження пломб.
Результат: Акт митного огляду.

Огляд ручної поклажі та багажу

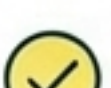

Процедури та виняткові обставини

Особистий огляд: Виняткова форма

Права громадянина (Bill of Rights)

 Тільки за письмовим рішенням керівника митниці

- Ознайомитися з рішенням та своїми правами.
- Можливість добровільно видати приховані товари.
- Право на перекладача.
- Тілесне обстеження – виключно медичним працівником.
- Присутність понятих тієї ж статі.
- Проводиться в ізольованому приміщенні.

Не підлягають огляду: Президент, депутати, судді, дипломати.

Інші адміністративні форми контролю

Усне опитування

Отримання інформації від громадян або посадових осіб. Може фіксуватися протоколом.

Облік товарів

Базується на митних деклараціях. Для трубопроводів – показники приладів обліку.

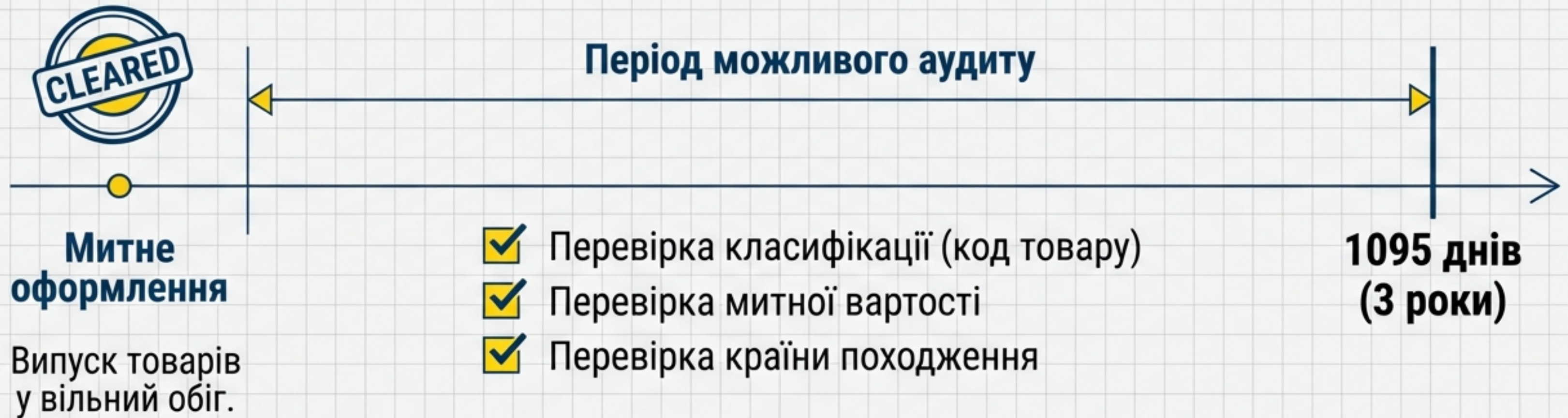

Огляд приміщень

Перевірка складів тимчасового зберігання та магазинів Duty Free. Звірка фактичних залишків.

Пост-митний контроль

Аудит після випуску

Ключові статті для опрацювання

Нормативний мінімум

Ст. 335 МКУ: Перелік документів для різних видів транспорту.

Ст. 263 МКУ: Строки подання митної декларації.

Ст. 266 МКУ: Обов'язки декларанта (надання правдивих даних).

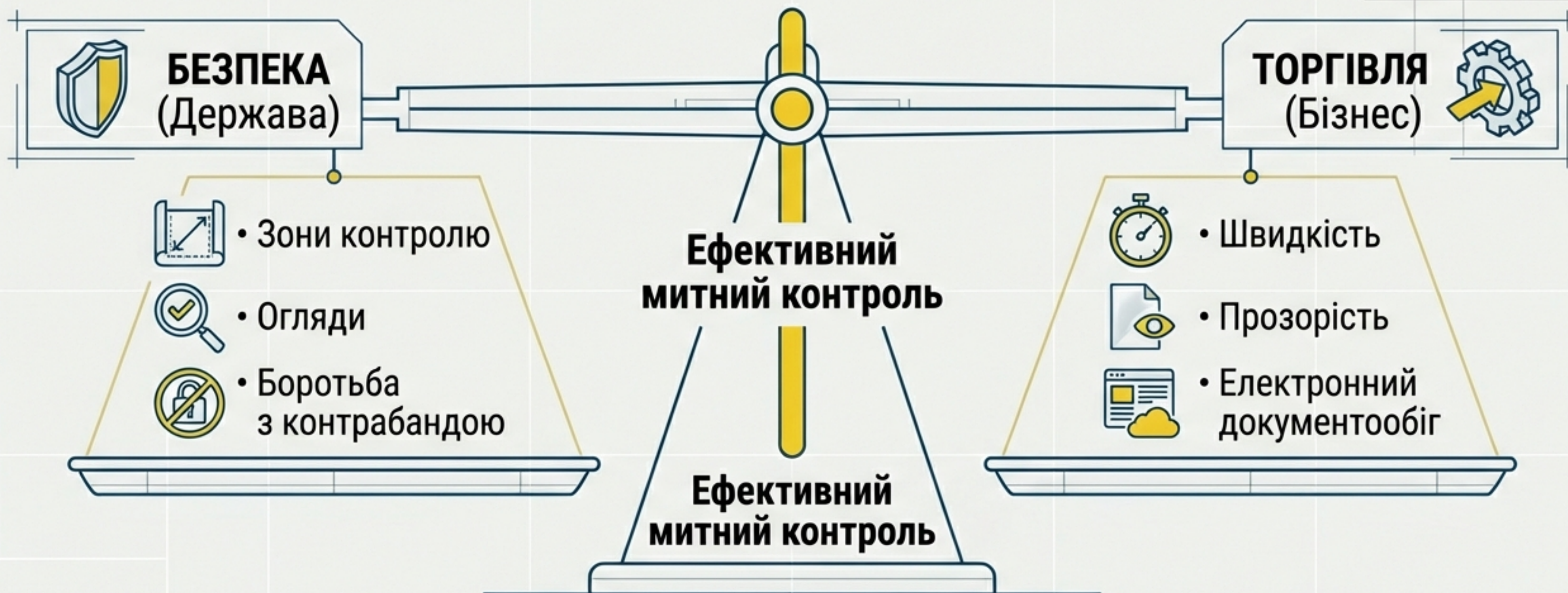
Ст. 404 МКУ: Види діяльності підприємств під контролем.

Ст. 37.3 ПКУ: Умови припинення пост-митного контролю.

Баланс безпеки та торгівлі

Дотримання режиму зон та прозорість документів — запорука швидкого проходження кордону.